

A 189. sorszámú Rehabilitációs nevelő, segítő megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye

1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK

- 1.1.A szakképesítés azonosító száma: 54 762 01
1.2.Szakképesítés megnevezése: Rehabilitációs nevelő, segítő
1.3.Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2
1.4.Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 1300–1560

2. EGYÉB ADATOK

- 2.1.A képzés megkezdésének feltételei:
2.1.1.Iskolai előképzettség: érettségi végzettség
2.1.2.Bemeneti kompetenciák: –
2.2.Szakmai előképzettség: –
2.3.Előírt gyakorlat: –
2.4.Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
2.5.Pályaalkalmassági követelmények: nem szükségesek
2.6.Elméleti képzési idő aránya: 60%
2.7.Gyakorlati képzési idő aránya: 40 % (az összefüggő szakmai gyakorlat és a szakmai készségfejlesztés is beleértendő)
2.8.Szintvizsga: nappali rendszerű oktatás vagy a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatás esetén kötelező
2.9.Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
5 évfolyamos képzés esetén a 10. évfolyamot követően 140 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;
2 évfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

3. PÁLYATÜKÖR

3.1.A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, munkakörök, foglalkozás, foglalkozások

	A	B	C
3.1.1	FEOR száma	FEOR megnevezése	A szakképesítéssel betölthető munkakör(ök)
3.1.2	3511	Szociális segítő	Családgondozó asszisztens
3.1.3			Munkaterápiás asszisztens
3.1.4			Lakhatási segítő

3.2A szakképesítés munkaterületének rövid leírása:

A rehabilitációs nevelő, segítő elhivatott a szociálisan hátrányos emberek, az idős személyek, és a fogyatékossgal élő személyek segítésében, rehabilitációjában, toleráns, empatikus személyiségével fordul hozzájuk és problémáikhoz.

Fő tevékenysége a szociálisan hátrányos emberek, az idős személyek, és a fogyatékossgal élő emberek személyes szükségleteinek felmérése, tekintettel a helyi viszonyokra. Munkája során részt vesz az egyéni fejlesztési, gondozási, illetve rehabilitációs terv kidolgozásában, a minőségbiztosítási rendszer kialakításában. A szociálisan hátrányos embert, az idős személyt, és a fogyatékossgal élő embert támogatja az önálló döntéshozatalában, az önálló tevékenységekben és a normalizációs elven alapuló életfeltételek kialakításában, ezáltal elősegíti a személy társadalmi beilleszkedését, integrációját. Amennyiben szükséges, a segítségre szoruló személyt segíti a mindennapos és a kreatív tevékenységek végzésében, segíti munkatevékenységét, fejlesztő foglalkozásokat, sport és szabadidős tevékenységeket szervez számára. Személyi segítséget nyújt egyéni és csoportos fejlesztő tevékenységhez, valamint részt vesz a fogyatékossgal élő személy rehabilitációjában, habilitációjában. Támogatja a fogyatékossgal élő személyt nemi identitásának, szexualitásának adekvát megélésében, párkapcsolatában.

Feladata továbbá a konfliktuskezelés, a segítségre szoruló személyekkel kapcsolatos visszaélések megelőzése, azok feltárása, kezelése és mindezek dokumentációja.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- olvasott, írott köznyelvi és szakmai szöveget megérteni,
- köznyelvi és szakmai szöveget írni,
- információkat gyűjteni, információforrásokat kezelni,
- a különböző helyzetben élő embereknek empátiával, toleránsan segítséget nyújtani,
- érzelmeit kontrollálni, törekedni stabilitásának kiegyensúlyozottságának fenntartására,
- segítőkészen kapcsolatot teremteni,
- adekvát kommunikációt, non–direktív segítő beszélgetést folytatni,
- nyitott hozzáállást tanúsítani,
- konfliktusokat megoldani, konszenzusokat keresni,
- klienseit és munkatársait motiválni,
- általános ismereteket speciális helyzetekben alkalmazni,
- a szociális problémákat felismerni, a problémákat elemezni, feltárni,
- a szakmai etikai szabályokat betartani, a szakmai értékeket képviselni,
- a feladat–megoldási folyamatot módszeresen megtervezni, elvégezni,
- info–kommunikációs eszközöket és a számítógépet használni,
- rendszerben gondolkodni, a feladatokat gyakorlatiasan értelmezni,
- az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközöket és kötszereket használni,
- különböző rendezvényeket, akciókat szervezni,
- játékok és a kreatív foglalkozások eszközeit használni,
- fejlesztő foglalkozásokban aktívan részt venni,
- alapvető jogszabályokat értelmezni.

3.3 Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés–ráépülés		
3.3.2.	azonosító száma	megnevezése	A kapcsolódás módja
3.3.3.	55 762 01	Foglalkozás–szervező	szakképesítés–ráépülés
3.3.4.	55 762 03	Mentálhigiénés asszisztens	szakképesítés–ráépülés
3.3.5.	55 762 06	Szociális, gyermek– és ifjúságvédelmi ügyintéző	szakképesítés–ráépülés
3.3.6.	54 761 01	Gyermekotthoni asszisztens	azonos ágazat
3.3.7.	54 761 02	Kisgyermekgondozó, –nevelő	azonos ágazat
3.3.8.	54 762 02	Szociális asszisztens	azonos ágazat
3.3.9.	34 762 01	Szociális gondozó és ápoló	azonos ágazat
3.3.10.	54 762 03	Szociális szakgondozó	azonos ágazat

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

	A	B
4.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti	
4.2.	azonosító száma	megnevezése
4.3.	10525–12	A szociális ellátás általános tevékenységei
4.4.	10559–12	Elsősegély-nyújtási feladatok
4.5.	11733–16	A szükségletfelmérés és problémamegoldás részfeladatai
4.6.	10558–16	Önálló szociális segítő feladatok
4.7.	10560–16	Rehabilitációs feladatok
4.8.	10561–16	A rehabilitáció adminisztrációs feladatai
4.9.	11498–12	Foglalkoztatás I (érettségire épülő képzések esetén)
4.10.	11499–12	Foglalkoztatás II.

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Iskolarendszeren kívüli felnőttképzések esetén:

- Az 5.2. alpontban előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele, illetve a képzés során elkészített alábbi munkák bemutatása, leadása:
  - “Párbeszédés formában, minimum 15 oldalon leírt, önállóan felvett életútinterjú” leadása;
  - “Az előzetesen megvalósított, egybefüggő, kéthetes gyakorlatról szóló minimum 5 oldal terjedelmű napló bemutatása (leadása)”
  - “A képzés során összegyűjtött, az egyéni, illetve csoportos fejlesztés adminisztrációja során használt nyomtatvány-sablonok leadása”
  - “Egy – nappali, illetve bentlakásos intézményben – fogyatékossgal élő kliensről szóló, minimum 15 oldal terjedelmű zárótanulmány előzetes leadása, melyben az alábbi területekre térjen ki:
    - PAC (Progress Assessment Chart) teszt felvétele, majd összehasonlító elemzése egy azt megelőző PAC teszttel, fejlesztési irányok meghatározása: önkiszolgálás, kommunikáció, szocializáció, tevékenység;
    - a gyakorlólhelyen egy konfliktus bemutatása, szereplők, a helyzetből való kimozdításuk lehetősége, a konfliktus megoldásának, feloldásának javaslatai.”
- 120 órás szakmai (60 óra kommunikációs, 60 óra személyiségfejlesztő) készségfejlesztésről szóló igazolás
- Minimum 400 óra (20%–a gyakorló teremben, 80%–a a gyakorlati követelmények teljesítésére alkalmas szociális, illetve fogyatékosügyi ellátórendszer intézményeiben, tereptanár, vagy felsőfokú szociális / egészségügyi végzettséggel rendelkező szakember irányításával) letöltött gyakorlat teljesítéséről szóló igazolás.

Iskolai rendszerű szakképzés esetén:

- Az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak – a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint – egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével.
- A képzés során elkészített alábbi munkák bemutatása, leadása:
  - “Párbeszédés formában, minimum 15 oldalon leírt, önállóan felvett életútinterjú” leadása;
  - Az előzetesen megvalósított, egybefüggő, kéthetes gyakorlatról szóló minimum 5 oldal terjedelmű napló bemutatása (leadása)
  - A képzés során összegyűjtött, az egyéni, illetve csoportos fejlesztés adminisztrációja során használt nyomtatvány-sablonok leadása
  - Egy – nappali, illetve bentlakásos intézményben – fogyatékossgal élő kliensről szóló, minimum 15 oldal terjedelmű zárótanulmány előzetes leadása, melyben az alábbi területekre térjen ki:

- PAC (Progress Assessment Chart) teszt felvétele, majd összehasonlító elemzése egy azt megelőző PAC teszttel, fejlesztési irányok meghatározása: önkiszolgálás, kommunikáció, szocializáció, tevékenység;
  - a gyakorlólhelyen egy konfliktus bemutatása, szereplők, a helyzetből való kimozdításuk lehetősége, a konfliktus megoldásának, feloldásának javaslatai.”
- 120 órás szakmai (60 óra kommunikációs, 60 óra személyiségfejlesztő) készségfejlesztésről szóló igazolás
- A kerettantervben előírt (a képzőintézmény gyakorló termében, valamint szociális, illetve fogyatékosügyi ellátórendszer intézményeiben tereptanár, vagy felsőfokú szociális / egészségügyi végzettséggel rendelkező szakember irányításával letöltött) gyakorlat teljesítéséről szóló igazolás.

5.2.A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.1.	A szakképesítés szakmai követelménymoduljainak		
5.2.2.	azonosító száma	megnevezése	a modulzáró vizsga vizsgatevékenysége
5.2.3.	10525–12	A szociális ellátás általános tevékenységei	írásbeli, gyakorlati
5.2.4.	10559–12	Elsősegély–nyújtási feladatok	gyakorlati
5.2.5.	11733–16	A szükségletfelmérés és problémamegoldás részfeladatai	írásbeli
5.2.6.	10558–16	Önálló szociális segítő feladatok	gyakorlati
5.2.7.	10560–16	Rehabilitációs feladatok	írásbeli
5.2.8.	10561–16	A rehabilitáció adminisztrációs feladatai	gyakorlati
5.2.9.	11498–12	Foglalkoztatás I (érettségire épülő képzések esetén)	írásbeli
5.2.10.	11499–12	Foglalkoztatás II.	írásbeli

Egy szakmai követelménymodulhoz kapcsolódó modulzáró vizsga akkor eredményes, ha a modulhoz előírt feladat végrehajtása legalább 51%–osra értékelhető.

5.3.A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

5.3.1.yakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Zárótanulmány leadása és bemutatása.

A vizsgafeladat ismertetése: Egy megvalósított, egybefüggő kéthetes szakmai gyakorlat ideje alatt elkészített, előzetesen leadott és értékelt zárótanulmány és bemutatása a következő tartalommal:

- PAC (Progress Assessment Chart) teszt felvétele, majd összehasonlító elemzése egy azt megelőző PAC teszttel, fejlesztési irányok meghatározása: önkiszolgálás, kommunikáció, szocializáció, tevékenység;
- a gyakorlólhelyen egy konfliktus bemutatása, szereplők, a helyzetből való kimozdításuk lehetősége, a konfliktus megoldásának, feloldásának javaslatai.

A vizsgafeladat időtartama: 15 perc (felkészülési idő nincs)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 40 % (zárótanulmány leadása: 20%, bemutatása: 20%)

5.3.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: központilag összeállított feladatlap szerinti írásbeli vizsga.

A vizsgafeladat ismertetése: A központilag összeállított írásbeli vizsga feladatai a rehabilitációs nevelés, segítség fogalmait és legfontosabb összefüggéseit tartalmazzák.

A vizsgafeladat időtartama: 180 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30 %

5.3.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátások feltételei és a szociális munka módszerei.

A vizsgafeladat ismertetése: A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátások feltételei és a szociális munka módszerei témakörből központilag összeállított szóbeli tételsor alapján.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő: 15 perc válaszadási idő: 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30 %

5.4. A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:

A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételeként előírt, dokumentumokat a gyakorlatvezető tanár a nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 54 § (2) a) pontja szerint értékeli. Szakmai vizsgára bocsátási feltétel teljesítésének kizárólag a minimum elégségesre értékelt vizsgamunka tekinthető. Az értékelést követően a vizsgabizottság rendelkezésére kell bocsátani 10 nappal a komplex szakmai vizsga megkezdése előtt.

A szakképesítéssel kapcsolatos előírások a <http://nive.hu/> weblapon érhetők el a Vizsgák menüpont alatt.

5.5. A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai: –

6. ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

A	
A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék	
6.1.	Tanterem elmozdítható asztalokkal és székekkel
6.2.	A tankönyvlista szerinti tankönyvek
6.3.	Projektor
6.4.	Vetítívászon
6.5.	Tanulónként egy számítógéppel felszerelt számítástechnikai labor egy központi nyomtatóval, fénymásolóval, melyre minden, a teremben lévő számítógépről lehet nyomtatni
6.6.	Internet hozzáférés
6.7.	Televízió
6.8.	DVD lejátszó
6.9.	Gyakorlati bemutató tartásához oktató filmek, DVD-k, CD-k
6.10.	Elsősegélynyújtási eszközök
6.11.	Szemléltető fali táblák
6.12.	Tároló-szekrény
6.13.	Ambu-baba
6.14.	Ruben ballon
6.15.	Pléd/4 fő
6.16.	Hőmérő

6.17.	Vérnyomásmérő/4 fő
6.18.	Vesetál/4fő
6.19.	Olló: kötszervárgó/5 fő
6.20.	Csipeszek/8 fő
6.21.	Steril kötszerek, mullapok, háromszögletű kendő/3 fő
6.22.	Biztosítótűk, kötszerkapcsok
6.23.	Rugalmas pólya
6.24.	Ramofix többféle méretben
6.25.	Kramer sín
6.26.	Sebtapasz, ragtapasz
6.27.	Seb-és egyéb fertőtlenítő szerek
6.28.	Szemcseppentő/ 4 fő
6.29.	Kancsók, poharak
6.30.	Gumikesztyűk
6.31.	Spatula

7. EGYEBEK

Az iskolarendszeren kívüli képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama 160 óra, mely olyan szociális, illetve fogyatékkal élő személyeket ellátó intézményben szervezhető, amellyel a vizsgázó nem áll munkaviszonyban.

A szakmai vizsgabizottságban való részvételre kijelölt szakmai szervezetek által delegált szakemberek:

Értelmi Fogyatékkal Élők Országos Érdekvédelmi Szövetsége

Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége

Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége

Mental Disability Advocacy Center – Központ a Mentális Sérültek Jogaiért Alapítvány Autisták Országos Szövetsége

Magyar Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesülete

Szociális Szakmai Szövetség

Szociális Igazgatók és Szakemberek Magyarországi Egyesülete